

Wymagania edukacyjne z CHEMII niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych.

1. Ogólne zasady ustalania ocen.

a) Podstawa prawna:

Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. (Dz. U. poz. 1019) w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia

Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 13 czerwca 2025 r. (Dz.U. 2025 poz. 778) zmieniające rozporządzenie w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych.

Statut Zespołu Szkół Nr 1 im. Stanisława Staszica w Bochni

b) cele oceniania

Ocenianie ma na celu:

- poinformowanie ucznia i rodzica o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie, pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu jego rozwoju,
- motywowanie ucznia do dalszej pracy,
- dostarczanie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielowi informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia,
- umożliwienie nauczycielowi doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno – wychowawczej.

Sprawdzanie i ocenianie osiągnięć edukacyjnych uczniów należy prowadzić systematycznie, ponieważ tylko wtedy uczeń i nauczyciel otrzymują pełną informację o warunkach, przebiegu i wynikach procesu nauczania – uczenia się.

Obszary podlegające ocenianiu:

Ocenianiu podlegają:

- wiadomości,
- umiejętności (sprawności i kompetencje),
- ocenie podlegają wszystkie formy aktywności ucznia.

Podczas oceniania stosuje się skalę:

- celujący
- bardzo dobry
- dobry
- dostateczny
- dopuszczający
- niedostateczny

Oceny mogą być różnicowane dodatkowo przez zastosowanie znaków „+” i „-”.

2. Ogólne kryteria oceniania ucznia

a) formy sprawdzania wymagań edukacyjnych uczniów:

Proponuje się sprawdzanie stopnia spełnienia wymagań, uwzględniające m.in.:

- w wypowiedzi ustnej: precyzję wypowiedzi, poprawność językową, poprawność merytoryczną, wyczerpanie zagadnienia, puentę wypowiedzi;

Przy odpowiedzi ustnej obowiązuje materiał z trzech ostatnich lekcji, w przypadku lekcji powtórzeniowych – z całego działu.

Uczeń ma prawo w ciągu okresu do zgłoszenia jednego (w przypadku jednej godziny tygodniowo) lub dwóch (w przypadku dwóch godzin tygodniowo) nieprzygotowania do lekcji (nieprzygotowanie nie dotyczy zapowiedzianych prac pisemnych)

- w sprawdzianach pisemnych: poprawność rozwiązania zadania, logiczność wypowiedzi, poprawność zastosowanej metody do rozwiązania zadania, zgodność odpowiedzi z pytaniem;

Przeprowadzane są po zakończeniu każdego działu.

Sprawdzian pisemny zazwyczaj poprzedzony jest lekcją powtórzeniową z przypomnieniem wymagań programowych obowiązujących na sprawdzianie.

Jeżeli minimum 50 % ocen ze sprawdzianu jest niedostatecznych, nauczyciel może zdecydować o wpisaniu tylko ocen pozytywnych i powtórzeniu sprawdzianu.

Na każdym sprawdzianie uczniowi musi być dana możliwość otrzymania oceny celującej.

Jeżeli nauczyciel nie zwróci prac pisemnych w terminie nie przekraczającym 2 tygodnie, nie ma prawa wpisać ocen niedostatecznych, a wyższe wpisuje za zgodą ucznia. Nie dotyczy to sytuacji losowych – np. choroba nauczyciela, okres przerw świątecznych i przerwy międzysemestralnej.

Uczeń, który nie przystąpił do sprawdzian w terminie pierwszym, ma termin drugi.

Uczeń, który nie przystąpił do sprawdzianu z powodu nieobecności, ma prawo do napisania tego sprawdzianu, w terminie uzgodnionym z nauczycielem, nie później, niż w ciągu 2 tygodni od ustania przyczyny nieobecności i powrotu do szkoły.

Jeżeli w danym tygodniu uczeń opuścił tylko dzień, w którym był zapowiedziany sprawdzian, ma obowiązek napisać go na najbliższych zajęciach bez uzgadniania terminu.

W przypadku ucznia, który nie przystąpił przez dwa tygodnie do sprawdzianu nauczyciel może zażądać niezwłocznego przystąpienia do sprawdzianu zaliczeniowego, z tego samego zakresu wiadomości i umiejętności, bez uprzedniego uzgadniania terminu.

Ocena ze sprawdzianu ustalana jest według następującej skali:

- 0 – 35 % niedostateczny
- 36 – 50 % dopuszczający
- 51 – 70 % dostateczny
- 71 – 84 % dobry
- 85 – 96 % bardzo dobry
- 97 – 100 % celujący

- ocenianie bieżącej pracy ucznia na lekcji, o uzyskaniu lub nie takiej oceny decyduje nauczyciel. Oceniana jest poprawność merytoryczna zadania i umiejętność wyciągania wniosków i obserwacji podczas doświadczeń,
- w innych wypowiedziach pisemnych/ustnych – zgodność z tematem, logiczny układ pracy, poprawność językową i merytoryczną, przygotowanie bibliografii, estetykę pracy;
- podczas pracy w grupie – m.in. podział pracy zgodny z potrzebami uczniów, sposoby podejmowania decyzji, współdziałanie w grupie, postawę podczas pracy, formę prezentacji wyników pracy.

- Kartkówki

Obejmują zakres wiadomości i umiejętności z kilku ostatnich tematów lub pewnej krótkiej partii materiału stanowiącej jedną całość.. Na jednej lekcji może odbyć się tylko jedna kartkówka, z której może być wyznaczona jedna ocena.

Kartkówki z trzech ostatnich nie muszą być zapowiadane.

Kartkówki są oceniane z godnie z ilością punktów procentowych:

- 0 – 35 % niedostateczny
- 36 – 50 % dopuszczający
- 51 – 70 % dostateczny
- 71 – 84 % dobry
- 85 – 100 % bardzo dobry

Kartkówki są oceniane do dwóch tygodni. Jeżeli nauczyciel nie zwróci prac pisemnych w terminie nie przekraczającym 2 tygodnie, nie ma prawa wpisać ocen niedostatecznych, a wyższe wpisuje za zgodą ucznia. Nie dotyczy to sytuacji losowych – np. choroba nauczyciela, okres przerw świątecznych i przerwy międzysemestralnej.

Uczeń, który nie przystąpił do kartkówki w terminie pierwszym, ma termin drugi.

Uczeń, który nie przystąpił do kartkówki z powodu nieobecności, ma prawo do napisania kartkówki, w terminie uzgodnionym z nauczycielem, nie później, niż w ciągu 2 tygodni od ustania przyczyny nieobecności i powrotu do szkoły.

Jeżeli w danym tygodniu uczeń opuścił tylko dzień, w którym była zapowiedziana kartkówka, ma obowiązek napisać ją na najbliższych zajęciach bez uzgadniania terminu.

W przypadku ucznia, który nie przystąpił przez dwa tygodnie do kartkówki nauczyciel może zażądać niezwłocznego przystąpienia do niej, z tego samego zakresu wiadomości i umiejętności, bez uprzedniego uzgadniania terminu.

● Prace domowe

Obowiązkiem ucznia jest systematyczne odrabianie zadań domowych. Termin wykonania pracy domowej ustala nauczyciel. Za brak pracy domowej w odpowiednim terminie uczeń zostaje oceniany z wiadomości i umiejętności obejmujących zadanie domowe.

b) Poprawa ocen

Uczeń może poprawić ocenę ze sprawdzianu, kartkówki lub odpowiedzi ustnej. Tryb poprawy ustala nauczyciel, czas poprawy to dwa tygodnie od wpisania oceny do dziennika.

c) Zeszyt przedmiotowy, podręcznik

Uczeń ma obowiązek prowadzenia zeszytu przedmiotowego i przynoszenia na lekcję podręcznika. Na pierwszej lekcji nauczyciel informuje ucznia jaki podręcznik obowiązuje w danym roku szkolnym. Spis podręczników do klasy pierwszej dostępny jest też na stronie szkoły. Zeszyt przedmiotowy nie podlega ocenie.

d) Egzamin klasyfikacyjny

Uczeń może nie być klasyfikowany z jednego, kilku albo wszystkich zajęć edukacyjnych, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia śródrocznej lub rocznej oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych, przekraczającej połowę czasu przeznaczonego na te zajęcia w szkolnym planie nauczania, w okresie lub roku, za który przeprowadzana jest klasyfikacja.

Uczeń nieklasyfikowany z powodu nieusprawiedliwionej nieobecności może zdawać egzamin klasyfikacyjny za zgodą Rady Pedagogicznej.

e) wymagania edukacyjne na poszczególne oceny:

Ocenę niedostateczną uzyskuje uczeń, który nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą:

- nie opanował wiadomości i umiejętności, które są konieczne do dalszego kształcenia,
- nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych ani praktycznych o elementarnym stopniu trudności, nawet z pomocą nauczyciela,
- nie zna treści i zastosowań podstawowych praw, pojęć i systematyki chemicznej,
- nie potrafi sformułować obserwacji doświadczenia chemicznego.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne dotyczące zapamiętania podstawowych wiadomości. Uczeń przy pomocy nauczyciela:

- jest w stanie zapamiętać i przypomnieć sobie treści podstawowych praw chemii, podstawowych właściwości chemicznych, najważniejszych zjawisk chemicznych,
- rozwiązuje proste zadania teoretyczne i praktyczne,
- poprawnie formułuje obserwacje dotyczące doświadczenia chemicznego.

Do wymagań koniecznych jest zaliczane również opanowanie najbardziej przystępnych, najczęściej stosowanych i praktycznych treści programowych. Zdobyte wiadomości i umiejętności są niezbędne do dalszego kontynuowania nauki chemii oraz przydatne w życiu codziennym. W świetle tego zapisu ocenę dopuszczającą uzyskuje uczeń, który:

- ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych podstawą programową, ale braki te nie przekreślają możliwości uzyskania przez niego podstawowej wiedzy z danego przedmiotu w ciągu dalszej nauki,
- zna treść podstawowych praw chemii, definicje najważniejszych wielkości, zapisuje właściwe prawa i wzory z przedstawionego zestawu, potrafi przygotować tablice wzorów z zakresu zrealizowanego materiału,
- rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności, odczytuje wartości z wykresów, umie sporządzić wykres na podstawie tabeli, potrafi zapisać wzorem prawa lub definicje, obliczyć wartość definiowanych wielkości, wyprowadza jednostki,
- zna przykłady stosowania praw chemii w życiu codziennym.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe na ocenę dopuszczającą, oraz dotyczące zrozumienia wiadomości. Uczeń przy niewielkiej pomocy nauczyciela:

- umie wyjaśnić, od czego zależą podstawowe właściwości chemiczne i struktura związków chemicznych,
- zna jednostki i relacje matematyczne wiążące zmienne występujące w prawach chemicznych,
- zna i potrafi wyjaśnić poznane prawa chemii oraz umie je potwierdzić odpowiednimi, prostymi eksperymentami.

Wymagania podstawowe obejmują treści przystępne, proste, uniwersalne, niezbędne do dalszej nauki chemii, użyteczne praktycznie dla ucznia. Według brzmienia powyższego zapisu ocenę dostateczną uzyskuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności określone podstawą programową na podstawie wymagań minimum programowego,
- ma umiejętności określone na ocenę dopuszczającą oraz rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o średnim stopniu trudności,
- interpretuje wzory i prawa chemiczne w sposób odtwórczy, przekształca wzory, opisuje zjawiska, posługując się odpowiednią terminologią, z wykresu oblicza wartości wielkości chemicznych oraz wyznacza ich zmiany, interpretując wykresy.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę dostateczną, oraz które dotyczą stosowania wiadomości i umiejętności w sytuacjach typowych:

- posługuje się wiadomościami, które są rozszerzone w stosunku do wymagań podstawowych,
- potrafi samodzielnie rozwiązywać typowe zadania teoretyczne i praktyczne, korzysta przy tym ze słowników, tablic i innych pomocy naukowych, w tym w wersji elektronicznej.

Wymagania obejmują treści o zwiększonym stopniu trudności, rozszerzone, przydatne do stosowania w chemii, użyteczne ogólnie w praktyce. Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- nie przyswoił w pełni wiadomości określonych programem nauczania w danej klasie, ale opanował je na poziomie przekraczającym wymagania zawarte w minimum programowym,
- opanował umiejętności określone na ocenę dostateczną oraz poprawnie rozwiązuje i wykonuje samodzielnie typowe zadania teoretyczne lub praktyczne, a także korzystając z wykresu, potrafi przedstawić występujące zależności w funkcji innych zmiennych, np. w postaci logarytmicznej,
- w obrębie danego działu umie powiązać różne prawa, zjawiska i zasady oraz zastosować je do rozwiązania zadań rachunkowych i problemów teoretycznych, przeprowadza samodzielnie doświadczenie, stosując właściwe przyrządy i metody pomiarowe, a także poprawnie formułuje wniosek wynikający z doświadczenia.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę dobrą, oraz dotyczące stosowania wiadomości i umiejętności w sytuacjach problemowych. Uczeń stosuje wiadomości i umiejętności do:

- przeprowadzania szczegółowej analizy procesów chemicznych,
- projektowania doświadczeń potwierdzających najważniejsze prawa chemii oraz właściwości pierwiastków i związków chemicznych,
- rozwiązywania złożonych zadań obliczeniowych, np. wyprowadzania wzorów, analizy wykresów.

Wymagania dopełniające obejmują treści o znacznym stopniu trudności, stosowane specjalistycznie. Wobec tego ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności określony programem nauczania realizowanym w danej klasie,
- opanował umiejętności określone na ocenę dobrą oraz sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami z różnych działów chemii, logicznie je łączy, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne zawarte w programie nauczania,
- stosuje posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów łączących różne działy chemii,
- swobodnie posługuje się terminologią chemiczną nie tylko po polsku, ale również np. po angielsku (w przypadku nauczania dwujęzycznego: w językach polskim i angielskim),
- potrafi zaprojektować doświadczenie i przeprowadzić analizę wyników, uwzględniając rachunek błędów, a także podaje poprawne obserwacje sekwencji doświadczeń chemicznych i formułuje właściwy wniosek wynikający z przeprowadzonych reakcji następczych.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości na ocenę bardzo dobrą i spełnia wymagania wykraczające, tzn. obejmujące wiadomości i umiejętności wykraczające poza realizowany program nauczania w danej klasie. Wymagania wykraczające obejmują treści zawarte i niezawarte w programie nauczania, mają charakter naukowo-specjalistyczny i znaczny stopień trudności. Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- inicjuje akcje wykraczające poza ramy programowe,
- sporządza z własnej inicjatywy materiały stanowiące pomoc przy realizacji treści programowych,
- posługuje się bogatym słownictwem inżynieryjno-technicznym,
- jest finalistą lub laureatem olimpiady chemicznej,
- jest finalistą lub laureatem konkursu chemicznego zorganizowanego pod patronatem wojewódzkiego kuratora oświaty.
- opanował umiejętności określone na ocenę bardzo dobrą,

- ma wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania w danej klasie,
- samodzielnie zdobywa wiedzę z różnych źródeł,
- rozwija swoje zainteresowanie chemią,
- biegle rozwiązuje problemy teoretyczne i praktyczne,
- przedstawia oryginalne sposoby rozwiązania zadań i samodzielnie rozwiązuje zadania wykraczające poza program nauczania danej klasy,
- samodzielnie planuje eksperymenty, przeprowadza je i analizuje wyniki,
- przeprowadza rachunek błędów, w tym korzystając z zasad rachunku różniczkowego,
- formułuje hipotezy i weryfikuje je jakościowo i ilościowo,
- osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach z dziedziny chemii,
- popularyzuje chemię, przygotowując odczyty, doświadczenia,
- pomaga organizować szkolne konkursy chemiczne.

3. Warunki i tryb ustalania oceny śródrocznej i końcowej, oraz wyższej niż przewidywana:

Wystawienia oceny śródrocznej i końcowej nauczyciel dokonuje na podstawie ocen bieżących. Ocenę wyższą niż przewidywana uczeń może uzyskać pisząc sprawdzian z wiadomości i umiejętności wskazanych przez nauczyciela. Sprawdzian może obejmować wybrane działy, lub materiał z całego roku szkolnego

Opracowali:
 Agnieszka Wojtoń
 Beata Stochel
 Małgorzata Zatorska
 Izabela Łabuda
 Maria Bednarek
 Urszula Stawiarz